

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko in Primorsko“ s sedežem
v Ljubljani, „Slovenskega čebe-
larskega društva za Spodnje
Štajersko“ ter „Slovenskega
čebelar. društva za Koroško“.

Urejuje
Francišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVII. 1914. Štev. 12. :

Izhaja 15. dan vsakega mesca ter se pošilja
članom zastoj. - Članarina znaša letno 3 K.

Leto XVII.

V Ljubljani, meseca decembra 1914.

Štev. 12.

Čebelarjeva opravila v januarju.

Černej.

Januar bi naj bil najmirnejši mesec v čebelnjaku. Vsako vznemirjenje čebel povzroča večjo porabo toplote in živeža, pa tudi smrt marsikatero čebelice. Kdor je svoje čebele primerno vzimil, nima zdaj v čebelnjaku dosti opravka.

Glej, da ne bodo kake veje ometale po strehi ali stenah čebelnjaka ali morda nezaklenjena vrata ali polkni butali vsled vetrov! Mačk ne trpi v čebelnjaku! Kaj rade polegajo po zapaženih, toplih panjih, a s skakanjem motijo čebelice, zlasti ko se ženijo. Za miši pa imej vedno nastavljene pasti! Najboljše so žičaste progle (volki), brez lesa, zakaj les dobi kmalu duh po miših, pa se ti take pasti izogibljejo. Na skorjico kruha namaži malce dišeče slanine, pa imaš najboljšo vabo. Vsako miško ujameš sproti, a kar je še večje važnosti, tudi kako — rovko. Rovka je v čebelnjaku pozimi največje zlo. Kot žuškojeda ima kaj rada čebelice. Ker je silno majhna, se splazi skoz najožje žrelo, ako nimaš posebnih zapahov. Uniči ti lahko več panjev. Vsako leto ujamem nekoliko teh šmentov in tudi letos sem že uničil parček. Dasi pa je rovka silno majhna, je vendar mnogo močnejša od miši in mi je že odnesla večkrat lahko past; zato jih privezujem na vrvico — pasti namreč.

Ne sekaj drv v bližini čebelnjakov. Pozimi je zemlja zmrzla, pa se strese daleč naokrog in drami žival.

Vendar pa ne misli, da ne smeš priti vso zimo blizu čebelnjaka. Saj sem že rekel, da moraš pasti nastavljati! O, le večkrat pojdi in poglej, kako in kaj, a — oprezno! Pokukaj skoz žrelo! Morda je s snegom ali celo ledom zakrito, ali pa zaphano z mrličji. Vse to je treba previdno odstraniti.

Nastavi uho in poslušaj, kaj čebelice pravijo. Ako lepo zaspano šume, so zadovoljne. Ako pa so bolj glasne, jim nekaj ni prav. Morda jim manjka zraka. Zapomni si: čebele potrebujejo pozimi mnogo svežega zraka, zato naj bodo žrela odprta na široko. Vendar se mi je že

prigodilo, da so mi čebele v jeseni zazidale izredno veliko žrelo do polovice, znamenje, da jim je bilo preveč zraka, oziroma, da so se bale mraza. Da ne piha preoster veter v panj, ga zasenči! Ako ni premrzel dan, smeš za trenotek odvzeti zadaj blazino, seveda če nisi nerodnež. Ako daš blazino nazaj in utihne šumenje, je gotovo znamenje, da so rabile čebele svežega zraka. Ako pa še nadalje šume, so morda žejne. To ti potrjujejo tudi kristalci medu na dnu panjů. Tedaj je treba dati mlačne vode, ako le mogoče, od zgoraj. Pa pokrij posodo, da ti voda ne zmrzne in je ne razžene. Če pa drugače ne moreš, namoči gobo v mlačno vodo, ter jo potisni v panj. Sicer pa še čebele v januarju ne potrebujejo posebno mnogo vode, ker še nimajo zaroda, ali vsaj mnogo ne. Ako pa že čepe čebele čisto na vrhu in nimajo več zakritega medu, se že najbrž — postijo. Tedaj si vreden — oprosti — da bi ti jih vsaj petindvajset naštel. Krmljenje v tem času navadno več škoduje nego hasne, posebno ako je zelo mrzlo. Čebele se razprše in odrevene. Pri ležečih panjih se mnogokrat zgodi, da se čebele vsled mraza ne morejo prestaviti in da umro lakote pri polni skledi. Pomagati bi se jim morda dalo, ako bi se na tak panj položilo nekaj precej segrelih opek. Tedaj bi se zrak v panju toliko segrel, da bi mogle čebele do medu.

Ako so torej čebele že porabile vso zalogo, je najbolje, da se jim da poln sat, ki se je prej malce segrel. — Raztopljenega medu zdaj nikakor ni dobro dajati, ker povzroči, da začne matica prerano zalegati. Bolje je, če vzameš nekaj medu in toliko sladkorne moke (drobno zmletga sladkorja), da napraviš precej trdo testo. To vtakni zgoraj v veho. Čebele pa tudi brenče, ako jih zebe. Saj ti tudi semečeš in si tareš roke, da bi se segrel! V tem slučaju pokrij skrbneje panji. V panju naj bi pač bila vedno kolikor mogoče enakomerna toplota.

Ako pa brenče čebele, ker so brez matice, jim dodaj matico, če jo imaš v rezervi. Sprejmejo jo zdaj kaj rade. Ako je pa nimaš, počakaj ugodnega vremena in združi čebele.

Zasenčenje žrel zabranjuje čebelice, da jih ne premami morebitni solnčni žarek. Čebele bi naj imele zdaj vsaj nekaj časa popolni mir. Ker so izletavale letos še v drugi polovici decembra, jim ne bo takoj sile. Ako pa pride slučajno topla sapca, tedaj ne pomaga vse zasenčenje nič. Bilo bi pa tudi nerodno tedaj čebelice zadrževati. Rajši še odstrani senčnice. Prej pa skrbí, da ne bo pred čebelnjakom snega, ali ga pa vsaj potrosi s plevami, z rezanico, s sajami, z žagovino ali čim sličnim, da se ne bo preveč bliščalo, in da čebela, ki se vsede na tla, ne otrpne. Ni pa treba čebel siliti »na stran«. Ako vidiš dalje okrog po snegu mrtve čebele, vedi, da so to večinoma mrtveci, ki so jih že druge čebele izvlekle iz panjev.

Ptice, zlasti sinice in deteli (žolne) so slabi gosti blizu čebelnjakov. Prileti k panju in potrka s kljunom pri žrelu, češ: ali je kdo doma? Ko pa pride zaspana čebela pogledat, kdo da je, pa je že po njej. In tako druga za drugo. No, če panji primerno zasenčiš, bo trkanje zastonj.

Po prvem večjem izletu že začno, zlasti mlade matice, leči jajčeca; novo, čarobno življenje pričinja — — —

Tebe pa, dragi čebelar, ki se Ti je že morda sanjalo, kako si ogrebal roje, ali pa, kako si žaloval po uničenih ljudstvih, bo navdalo novo upanje, novo veselje — — —

Ob sklepu se naj še spomnim tistih čebelarjev, ki okoli njih brenče na bojnem polju hujše muhe. Milo se mi je storilo, ko sem prebiral, kako v najhujšem položaju mislijo na svoje drage čebelice.

Bog daj, da bi (po zmagoviti vojni) že vsaj ogrebali doma!

Vsem skupaj pa: bolj srečno novo leto!

Staremu letu v slovo.

Iv. Jurančič.

Poslavlja se staro leto od nas, in poraja se novo s svojimi neštevilnimi skrivnostmi in tajnostmi, katere pregledati in izvedeti hrepeni človeško srce, a prikrite nam ostanejo ter prihranjene bodočnosti, ki nam jih bo razkrivala le polagoma, sproti. Niti za en dan, še celo za eno uro naprej se nam ne bo prihodnost razodevala. Na pragu starega in novega leta se ozira človek naprej, torej le v temno bodočnost, tembolj jasno pa — zroč nazaj — vidi dogodke in pojave iz preteklega leta, ki so pa seveda dokaj raznobarni; nekateri mu zbujajo vesele, drugi tužne, tretji celo prav žalostne spomine. In teh je dovolj.

S čebelarskega stališča bomo preminujoče leto res prav različno ocenjevali. Kako je bila pomlad lepa, prijetna in vesela! Čebele so rojile izredno obilno ter se veselile, kakor svatje v pustu. Po pravici sem se izrazil proti nekemu prijatelju-čebelarju: »V pustu so se hotele vsa dekleta pomožiti, zdaj ob rojenju pa hočejo vse matice porojiti!«

Za prijetno pomladjo pa je prišlo poletje, ki nam ni kazalo več prijaznega obraza; dež na dež, povodnji itd., in tudi jesen ni bila veliko drugačna. Vsled tega so bili čebelarski dohodki jako različni. Tu dobri, tam srednji, v mnogih krajih prav slabi. Zlasti tisti kraji, ki so sicer glede paše na najboljšem glasu, so bili to leto, do male izjeme, najslabši.

Ako se ozremo dalje v preteklost, bomo opazili v društvenem življenju že precejšno dobo za seboj. Pred 17 leti so se sestali v »Beli Ljubljani« možje ter ustanovili »Slovensko čebelarsko društvo« za vse slovenske dežele. Od tega časa — smemo reči — se je pravo čebelarsko življenje začelo. Začel se je strokovni napredek, ljudstvo se je šele zdaj pravzaprav jelo zanimati za strokovno izobrazbo. Društvo je stalno napredovalo, in v teku časa, ravno do letos, se je organizatorično življenje tako daleč izpopolnilo, da je iz tega prvotnega čebelarskega društva izrastlo za vsako posamezno deželo samostojno čebelarsko društvo. Ta deželna društva pa se niso osnovala z namenom prvotnemu društvu škodovati ali konkurenco delati, ampak, kakor nam

izkušnja dovolj potrjuje, hočejo deželna društva skupno v najboljši slogi z osrednjim društvom delovati za prospeh in korist slovenskega čebelarstva. Razni kraji, razne dežele imajo razne strokovne težnje in razne razmere, zato je jasno, da morejo deželna društva, zasledovaje svoje težnje, laglje in uspešneje izvrševati svojo nalogo, kakor je to možno le enemu skupnemu društvu. Zlasti deželni gmotni viri so odprti le samostojnim deželnim društvom. Trdno upam, da vsak pošteno misleči čebelar ob nastopu novega leta želi, naj vsa slovenska čebelarska društva v najtesnejši zvezi in edinstvi skupno delujejo za blagor slovenskega čebelarstva še mnogo, mnogo let!

In naš »Slovenski Čebelar«? Tudi on roma že 17 let po vsem Slovenskem in še preko mej! Potuje od hiše do hiše, od borne bajte do palače bogatina. Povsod so ga veseli, prijazno ga sprejemajo. Spremlja ga veliko število zvestih prijateljev, četudi se to število leto za letom nekoliko izpreminja. Ako ga nekateri zapuščajo, se mu jih od drugod zopet več pridruži. Gotovo ga je na tem mnogoletnem potovanju zadela že marsikatera težava in neizgoda, kakor se to na potovanju kaj rado pripeti, a srečno je premagal še dozdej vse težave, in nima v slovenski zgodovini tovariša, ki bi mu bil enak. Toda v drugi polovici tega leta so začele 17 letnemu popotniku stopinje zastajati; zaslišali so se glasovi trobente in bobna, prijatelji in spremljevalci so morali slediti tem močnim glasovom, trumoma so ga nehote zapuščali in ga še zapuščajo! — Naposled se precej zapuščeni »Slovenski Čebelar« na svojem vednem potovanju sedemnajstokrat bliža praگو starega in novega leta. Oh, groza, ne upa si blizu, koraki mu zastanejo! Še nekoliko naprej, zopet stoji. Kaj vidi? Tostran na praگو je zapisano — 1914 — s krvavimi številkami — onstran praگو pa 1915 — v zelo nerazločni pisavi! —

Nobeno človeško srce danes živečih ni okusilo, oziroma doživelo toliko gorja, bridkosti, žalosti, solz, bede, bolečin, prelivanja krvi, kakor se godi to ravno dandanes, ko so razburjeni valovi — malodane — vsega sveta. Staro leto podaja novemu v slovo krvavo roko ter se poslavlja — v neskončno večnost! Bog daj, da bi le novo leto te krvave sledove starega leta v najkrajšem času opralo!

Hoté ali nehoté bo moral naš popotnik »Slovenski Čebelar« prestopiti ta praگو ter nadaljevati svoje vedno potovanje. Prijatelji - spremljevalci (čitatelji), ostanite mu zvesti, ne zapuščajte ga zlasti v tem usodepolnem času ter privabite še novih tovarišev.

Končno bodi še izrečena najiskrenejša zahvala »telesni gardi« »Slovenskega Čebelarja« za vrlo sodelovanje v tem letu: in sicer gre zahvala nele v imenu urednika, temveč tudi v imenu vseh čiteljev, saj so vendar leti uživali od tega glavno korist. Zastavljajte še vprihodnje pogosto radi »uma svetle meče« v prid čebelarstva, da bo list pridobival še na kakovosti vsebine. Saj imamo med slovenskimi čebelarji veliko število učenjakov, profesorjev, doktorjev, tehnikov itd., ki so zmožni

pogledati globlje v čebelino naravo, da bi se naš list mogel ponašati tudi z izbornimi naravoslovnimi spisi. Teorija je podlaga praksi!

Vsem čebelarjem, tem, ki so doma, kakor tudi onim, ki stoje pod orožjem domovini v bran, želim **srečno in veselo novo leto**, umrlim doma ali na bojnem polju pa **večni nebeški raj**!

Moja stiskalnica.

Urednik.

Popis svoje stiskalnice končam s tem, da sem po svojih skromnih močeh poizkusil narisati posamezne dele stiskalnice, da bo, kdor bo hotel napraviti to za vsako večje čebelarstvo neobhodno potrebno orodje, na podlagi slik lažje izvršil delo. Da mi pri popisu raznih delov stiskalnice ne bo treba navajati vseh mer, omenjam, da so slike risane v merilu 1:10, torej je vsak milimeter na sliki en centimeter na stiskalnici; v enakem razmerju so centimetri in decimetri. Meril in meril sem toliko časa, da so slike zanesljive.

Da se pri izdelovanju nove stiskalnice ni treba natančno ravnati po merah na slikah, je samoposebi umevno, zakaj, če ima kdo na razpolago močnejše deblo, bo napravil lahko širši, močnejši in tudi razmerno daljši platišči, kakor bo v nasprotnem slučaju zadostoval tudi nekoliko šibkejši in razmerno krajši hlod, in v tem slučaju tudi nekoliko tanjši vijak. Če so noge pri stolici in ona enega platišča močnejše ali nekoliko slabejše, nič ne de, samo preslabe ne smejo biti, da vsa stiskalnica trdno stoji. Tako je tudi z vsemi drugimi deli.

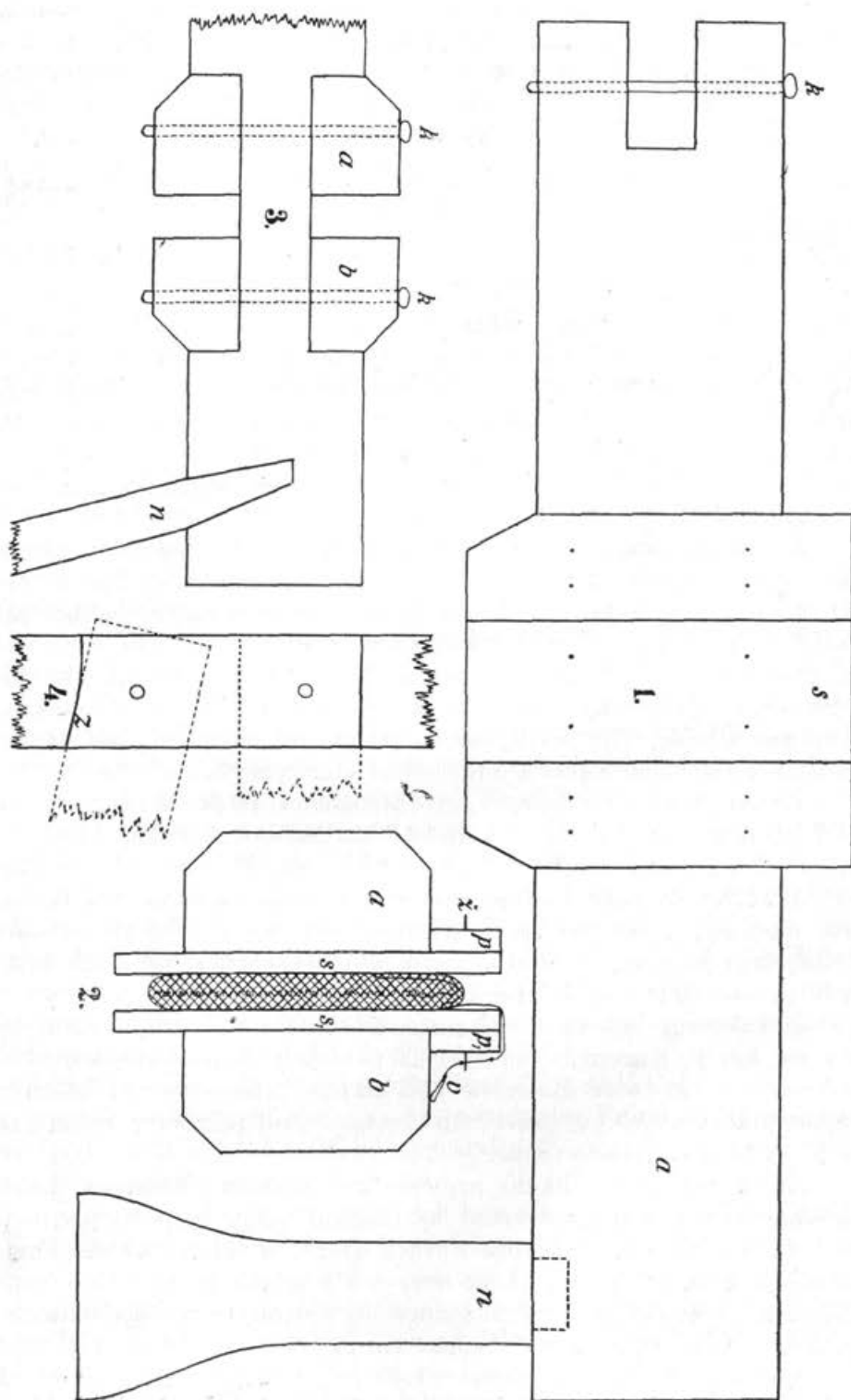
Preden se pa lotiš naprave nove stiskalnice, poglej še sliko v 6. številki letošnjega »Čebelarja« na str. 94! Razbral boš marsikaj, kar iz današnjih slik ni razvidnega.

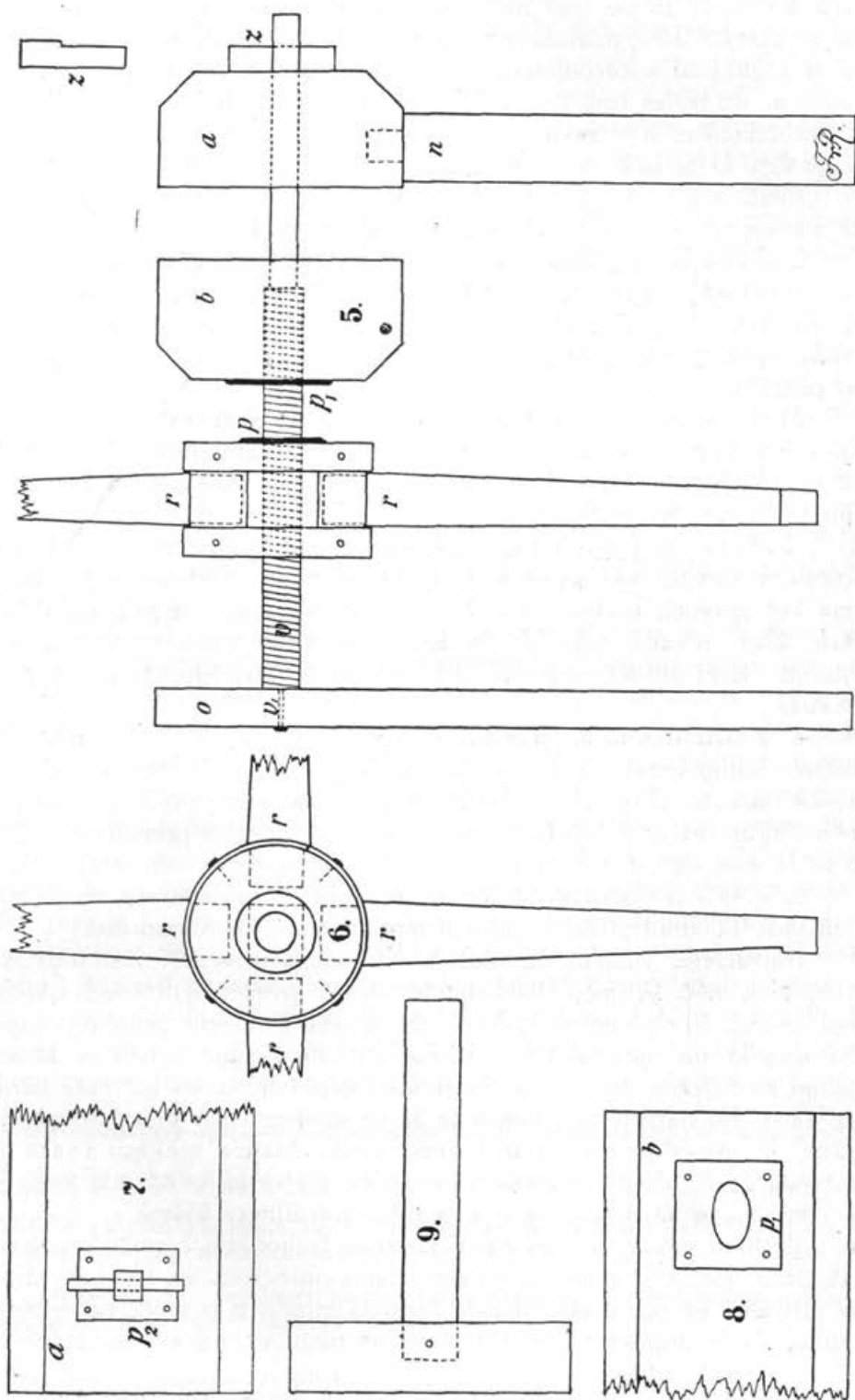
1. slika ti kaže eno platišče. Zaznamoval sem ga z **a** in tako tudi na slikah 2, 3, 5 in 7. To platišče nam je, če stojimo na onem koncu, kjer je vijak, in smo obrnjeni proti stiskalnici, na desni strani. Levo platišče sem zaznamoval z **b** na 2. 3. 5. in 8. sliki.

Iz kakšnega lesa naj bodo platišča? Iz trdega. Moji sta iz bukovega, ker je najcenejši; imel bi jih pa raje iz hrastovega, ker se ga ne prime črv, in če se ukrivi, ne počí zlepa. Platišča iz hrastove črnine trajajo rodove. Javorov, hrušev ali črešnjev hlod je dober; krona vseh pa je za to stvar jesenov les.

Žagar naj vzame hlodu najprvo štiri krajnike: stranska dva in zgornjega ter spodnjega, vendar na tanjšem koncu ni treba jemati na živ rob, ker bo tesar itak robe posnel, kakor se vidi na 2. sliki. Potem ga naj prežaga po dolgem ravno črez pol. Obdelal ga bo potem tesar. Daj pa delati stiskalnico priznано dobremu tesarju, ki bo delal natančno, in ki mu ni pol palca samo »cimpermanski las«.

Kadar bodo napravljeni na platiščih na enem koncu zarezi za stolico, zvirtane luknje za železna klina **k**, ter izdolbeni luknji, ki gre

skoz nji vijak, in še ona na platišču **a**, ki pride vanjo noga **n**, tedaj naj se platišči takoj namažeta dva-trikrat močno s petrolejem, naposled pa še tolikokrat s karbolinejem, še preden se pribijejo na nju stiskalne deske **s**, da je les tudi pod temi deskami dobro nasičen s petrolejem in karbolinejem, ker ravno pod stiskalnimi deskami se vlaga najdalje ne posuši, in bi sicer les utegnil najprvo prhniti.

Platišče **a** se ne premika; na enem koncu je pritrjeno s klinom na stolico, na drugem pa stoji na vdolbeni nogi **n**.

2. slika kaže stiskalni deski **s** in **s**₁. Stiskalni deski nista v platišči vglobljeni, ampak samo pribiti, da se ne oslabi moč platišč. Črez oni del teh desk, ki gleda zgoraj izpod platišč, sta pribiti počrez dve prečni deski **p** in **p**₁, da po špranjah ne uhaja tekočina in se ne poceja po platiščih.

Med stiskalni deski sem napravil na tej sliki neke križekraže. Kdor ima bujno domišljijo, naj si misli, da je to stisnjena vreča. V prečnih deskah je zabiti po en žrebelj **ž** brez glave za natikanje vrvic, ki na njih visi vreča pred stiskanjem.

3. slika naj predstavlja, kako sta vdeleni platišči v stolico, da se opirata v zareze, ker sama klina bi ne vzdržala. Stolica naj bo narejena kot pravilen tesarski stol. Moj oče so bili tesar¹ in so rekli, da še vsak tesar ne zna napraviti takega stola. Stati mora namreč kakor »štatljiv« konj ali vol, noge nekoliko naprej in vsaksebi, da ga ne premakneš.

4. slika ima samo namen pokazati zarezo **z**, da se premikajoče platišče lahko okrene nekoliko na stran. Ta zareza pa ne sme biti narejena poševno črez celo stolovo širino, ampak samo nekoliko nad polovico širine, sicer bi imelo to premikajoče se platišče premalo oporišča in bi se klin skrivil; potem ga pa Bog pomačaj zopet vun izvleči.

5. slika je najvažnejša. Nisem je mogel tako napraviti, da bi bilo z nje vse natanko posneti, zato jo moram nekoliko obrazložiti.

Največjega pomena je vijak **v**. Od njega je v prvi vrsti odvisna pritiskalna moč. Pri moji stiskalnici je narejen iz 52 mm debelega okroglega železa, ki so vanj vrezane 6 mm široke in 6 mm globoke vijuge. Oni del, ki na njem ni vijug, je skovan štirivoglato in ima na koncu luknjo za železno zagozdo **z**; ta je tako napravljena, da ne more zdrkniti skoz. Na nasprotnem koncu je še en majhen vijak **v**₁ s štirivoglato glavo, ki gre skoz oporo **o** v veliki vijak. Matica velikega vijaka je iz medi, 14 cm dolga in zunaj štirivoglata, da se ne vrti v matorogi, ki je vdolbena v nji, kakor puša v pestišču navadnega kolesa.

Pestišče motoroge mora biti narejeno iz kolikor le mogoče trdega, zateglega lesa. Okovano naj bo z močnima obročema, na notranjo stran pa pritrjena za centimeter debela okrogla plošča **p** iz medi, pa ne prevelika, da je drgnjenje tem manjše. Čim manj se drgne, tem lažje se

¹ Zato me prijatelj Buković dosledno nazivlje »Cimpermanov Francelj«. — Op. uredn.

motoroga privija. Iz slike je nekoliko razvidno, v kakšnem razmerju je ta okrogla plošča proti oni na platišču **b**. Da je treba vijak kakor tudi plošči **p** in **p₁** večkrat namazati, se razume; pa ne samo radi lažjega vrtenja, temveč tudi zato, da se kovina prehitro ne obrabi.

6. slika namigava, kako so vdolbene vijakova matica in ročice **v** v pestišče motoroge. Ročice naj bodo kolikor mogoče dolge, da se le ne dotikajo pri vrtenju tal. Pri kratkih ročicah boš vzlic najboljšemu vijaku veliko trpel; to gre prav po zakonih dolgega ali kratkega zvoda. Da roka z ročice ne zdrkava, so napravljene na koncih zareze, kakor je označeno na sliki. Samo na pravi strani jih je treba napraviti.

7. slika kaže železno ploščo **p₂**, ki se vglubi v platišče **a**, da se zagozda preveč ne zajé v les, 8. slika pa bakreno ploščo **p₁**, ki nanjo pritiska plošča **p** od motoroge. Plošča **p₁** ima podolgasto luknjo, ker se premika platišče v malem loku po vijaku. Tudi luknja v tem platišču mora biti primerno izdolbena.

Moj vijak in matico je napravil zvonar Samassa v Ljubljani, nekemu čebelarju pa Žabkar iz Ljubljane. Ta je rekel, da zadostuje, če so matica in plošče železne, pa vsaj stvar mnogo manj stane. Dotični čebelar mi je pravil, da njegova stiskalnica dela tudi dobro: torej si še ti tako pomagaj.

9. slika ti pove, kako napravi oni dve pripravi, ki jih deneš na vsako stran stiskalnih desk, da brizga, če prehitro privijaš, vanje, namesto daleč naokoli; po njih se odteka tekočina potem v podstavljeno posodo.

Pravim tekočina, ker nikar ne misli, da se rabi stiskalnica samo za vosek. Koliko sva že naprešala z našim Natkom jabolčnika in sadnega kisa! Po 300 l jabolčnika in 200 l kisa in tudi več marsikatero leto. Od sv. Jakoba do sv. Mihela sva pritiskala, sicer po malem, kolikor se je pač nabralo poberavcev, a za dom je bilo pijače vedno dovolj, in še marsikak prijatelj se je pokrepčal z našim sladkim, nekoliko reznim jabolčnikom. Nekega leta mi je dovolil šentpeterski gospod po grajskem vrtu pobirati odpadlo sadje. Takrat sem imel pa tri sode polne; žalibog ga zdaj sam preša. — Nekoč pride prijatelj k meni in me poprosi, če bi mu stisnil 50 l namočenih malin. Rad sem mu jih. In zakaj bi mu jih ne, če imam tako izvrstno stiskalnico. Hvala Bogu zanjo, da morem še komu drugemu z njo postreči. Ne res, prijatelji A, B, C itd.?

(Konec.)

Čebelar v zakonu.

Priobčil Jos. Rakovšček.

Postava od dne 18. junija 1879, veljavna za pokneženo grofijo Goriško in Gradiško, zadevajoča čebelarstvo. (Št. 13 dež. zak. za avstr. ilir. Primorje.)

S privolitvijo deželnege zboru Moje poknežene grofije Goriško-Gradiške sem spoznal za dobro, zapovedati tole:

§ 1.

S čebelarstvom se sme pečati, kdor se ravna po tej postavi.

§ 2.

Navadno ni pripuščeno postavljati čebel manj ko 10 metrov od kake javne poti, koder hodijo navadno ljudje ali živina, ali od katerega človeškega stanovanja, hleva, dvorišča ali hišnega vrta; smejo se pa postaviti, če letajo najmanj tri metre nad omenjenimi prostori, ali pa, če je med temi prostori in čebelnjakom kak zid, kak gost zasad ali kaka enaka pregraja najmanj tri metre višja od imenovanih prostorov.

Župan sme z ozirom na posebne razmere dotičnega kraja omenjeno daljavo tudi zmanjšati, pa ne pod tri metre, in mora to občini naznaniti.

§ 3.

Čebelar sme postaviti čebele na raznih mestih katastralne (davčne) občine, če je dokazal, da je to potrebno, in če mu je župan dovolil. Župan mora v občini to oklicati.

§ 4.

Župan more na zahtevanje deležnikov, potem ko je vprašal izvedenca za mnenje, znižati število domačih panjev, ko bi to število bilo čebelarstvu ali poljedelstvu v škodo.

§ 5.

Čebele, ki se iz vnanjih krajev pripeljejo v kakšno katastralno občino samo začasno (medonosno spomladansko, poletno ali jesensko pašo), pa da jih čebelar ne misli stalno tam pustiti (vnanje tuje čebele), se morajo z županovo dovolitvijo postaviti na takem mestu, da so na vse strani od domačih ali od čebel sosedne katastralne občine, pa tudi od tujih čebel, v to ali ono občino že poprej pripeljanih, oddaljene najmanj 1200 metrov v ravnini, na gričih (brdih) pa najmanj 1800 metrov.

Izjemno sme župan omenjeno daljavo za tretjino zmanjšati, ako se, glede na to, ali je že v občini več ali manj domačih ali vnanjih čebel, ni bati, da bi tem čebelam bilo to na škodo, ali ako k temu pritrdijo čebelarji, ki jih to zadeva.

Kar je župan na podlagi tega paragrafa določil, mora naznaniti občinskemu odboru.

§ 6.

Ako so katero leto take izjemne razmere v občini, da se je bati, da utegne vinoreji ali sadjereji tiste ali katere sosedne občine nastati znatna škoda, in ako poljedelci, s tem zadeti, zahtevajo, mora župan prepovedati vnanje čebele pripeljati tja na začasno pašo.

Ako pa nastane ta skrb šele potem, ko so vnanje čebele že pripeljane, ker je namreč cvetje, ki jim je za pašo potrebno, morebiti že pokončano, ali ako je škoda že storjena, moral bo župan na zahtevanje deležnikov zapovedati, da se tuje čebele brž prestavijo, ali če je treba, iz občine spravijo, in sicer, kakor je nevarnost večja ali manjša, ali vse, ali nekaj teh čebel; najpoprej pa tiste, ki so bile pozneje tja pripeljane.

§ 7.

Za vnanje čebele, postavljene v okolici kake občine (§ 5), ima dotična občina pravico, določiti in pobirati naklado, pa ne višje od 16 vinarjev za vsak panj in za vsako pašno dobo. Ta naklada se mora, ako čebelar to zahteva, primerno znižati, oziroma povrniti, ko bi se bila (po § 6) zapovedala odprava vnanjih čebel pred koncem pašne dobe.

§ 8.

V varstvo lastnih čebel proti čebelam - roparicam drugih čebelarjev je dano posestniku onih prvih na voljo, da vzroke ropanja, če so ti vzroki v

njegovih panjih, sam odpravi, in povrh tega, če je treba, tudi še kar bodi primerne v ta namen napravi; nikakor pa mu ni pripuščeno, čebel-roparic poloviti, poškodovati ali pomoriti.

§ 9.

Ko bi kak čebelar imel opravičen sum, da njegove čebele na rop letajo, in da jih o tej priložnosti kdo lovi, jim zavdaja ali jih kakorkoli mori, sme zahtevati, da vpričo njega župan s kakim izvedencem vred panjí, ki jih čebelar pokaže, in kjer mu po njegovem mnenju čebele lovijo ali more, podnevi preišče, in to brez vsakega ogibnega odloga, pa ne, da bi se dalo to dotičnemu čebelarju prej na znanje.

Posestnik tistih panjev, ki se imajo preiskati, mora navadno tudi biti povabljen, da pride k preiskavi. Ko bi se pa, ker bi to ne bilo mogoče, morala preiskava odložiti, ali ko bi bila kaka nevarnost, da se preiskava ne opravi, mora župan poklicati koga drugega iz njegove družine, ali kogar bodi, ki je sposoben varovati njegovo korist.

Posestnik preiskanih panjev, oziroma njegov zastopnik, mora, če je potrebno, da se izve, kako stvar stoji, pustiti, da se čebele, ko gredo iz panjev, potresejo s krednim prahom, in če so se v preiskovanih panjih ali blizu njih našle odprte posode z medom ali kako drugo sladkarijo, mora dovoliti, da se vzame, ako nasprotna stranka zahteva, od teh stvari toliko, kolikor zadostuje, da se dajo preiskati, ali je v njih kaj strupa ali ne.

Nadaljnje postopanje v tem slučaju, kolikor se ne da nanj obrniti občni kazenski zakonik, vrši se po določbah, veljavnih za preiskovanje in kaznovanje poljskih pregreškov. (§ 14.)

§ 10.

Okrajna politična oblast ima v svojem okraju, potem ko je zaslišala v zbor sklicana županstva, postaviti in v prisego vzeti potrebno število izvedencev, da povedo svoje mnenje v uradnih obravnavah po pravilih te postave.

V važnih slučajih se pokliče dva izvedenca, v manj važnih pa en sam.

§ 11.

Pritožba zoper razsodbe in odločbe županove gre pred tisto politično oblast, pod katero je dotična občina, in se v občinskem uradu ali pismeno izroči, ali pa ustno da na zapisnik, in to v štirih dneh od dneva, ko se je razsodba ali odločba vročila, ali pa od dneva, ko se je v občini razglasila.

Kdaj ima pritožba imeti odločivno moč, določujejo dotična občna pravila.

Okrajna oblastnija sme, preden pritožbo razsodi, če je treba, dati vprašati ali pa sama vprašati za mnenje drugih izvedencev.

§ 12.

Razsodbe in naredbe po tej postavi se morajo pospešiti, in ako gre za kaj nujnega, če je le mogoče, koj tisti hip storiti.

§ 13.

Zapovedi in prepovedi, dane na podlagi te postave, izvršuje župan s tistimi postavnimi pomočki, ki se jih poslužujejo politične oblasti, kadar rabijo izvrševalno oblast.

§ 14.

Prestopki te postave, kakor tudi prestopki posebnih zapovedi in prepovedi, danih na podlagi te postave, dalje poškodovanje čebelarskih priprav, čebel, njih rojev, njihovih izdelkov, ne glede na to, ali so te stvari na polju ali ne, sodijo se po postavi od dne 18. marca 1876 (štev. 11 dež. zakonika), zadevajoči varstvo poljskega blaga, kolikor se ne da nanje obrniti občni kazenski zakonik.

§ 15.

Če se kdo polasti tujega prostora, da postavi tja domače ali vnanje čebele, če roje domačih čebel po tuji zemlji zasleduje, ali če se tujega roja polasti, se sodi po določbah občnega državlanskega zakonika, ki velja tudi za vse privatno-pravdne razmere, zadevajoče čebelarstvo sploh.

§ 16.

Tisti dan, ko dobi ta postava moč, neha veljavnost vseh zapovedi, zadevajočih čebelarstvo, kolikor so te zapovedi uravnane po tej postavi.

§ 17.

Ministroma za poljedelstvo in za notranja opravila je naročeno to postavo izvršiti.

Bruck, dne 18. junija 1879.

Franc Jožef I. r.

Darovi medu za ranjene in bolne vojake.

Osrednjemu društvu so nadalje poslali: Č. g. Jakelj Val., župnik v pok. v Lahovičah, in g. Luka Pavlič, Sp. Bernik, skupaj 5 kg; g. Nehar Ignacij, Poljane, 14 kg; gđč. Franica Grašič, Beram, Istra, 5 kg.

Od Osrednjega čebelarskega društva.

Odborova seja dne 28. decembra 1914. Odsotna gg. Bukovic in Slapšak. Razgovor o društvenih stvareh.

Iz Spodnještajerskega čebelarskega društva.

Slovensko čebelarsko društvo na Štajerskem javlja svojim članom, da znaša udnina za l. 1915 le 2 K, torej toliko, kolikor plačamo za list. Odpadejo tedaj prispevki za osrednjo blagajno in tudi zavarovanje. Januarski številki bodo priložene položnice našega društva, ki naj se jih vsi udje poslužijo. — Nadalje se naznanja, da ima društvo za spomladansko pitanje še 200 kg neobdačenega sladkorja na razpolago. Cena 48 h za kilogram brez zavoja. Kdor ga rabi, naj se z dopisnico obrne na podpisane. Toma Kurbus, predsednik.

Listnica uredništva.

Gosp. Jurančič se je v današnjem svojem članku zahvalil gg. sotrudnikom v imenu čitateljev »Čebelarja«, urednik jim pa na tem mestu v svojem imenu izreka pristrčno zahvalo. Obenem se jim priporočam za nadaljno pomoč ter vabim še druge strokovnjake med svojo »gardo«, kakor se je izvolil izraziti prijatelj Jurančič. — Moje letošnje novoletno voščilo: »Bog pomagaj vsem skupaj!«

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojnu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Hinko Zirkelbach. Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Nabirajte povsod novih naročnikov, oz. članov!

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

Tri škafe, po 25 kg težke, zanesljivo čistega trčanega medu od zdravih čebel, ter nekaj kg voska imam naprodaj. Cena po dogovoru. Martin Podlipnik, posestnik in čebelar na Lipoglavu, pošta Radna pri Sevnici. 2-2

Iztrčan med alpskih cvetlic in ravno tako čist gozdni (jelov) med razpošilja v pu-

šicah po 4½ kg medu po K 10.—. Pri naprejplačilu se pošilja frankovano. — Janko Vodopivec, nadučitelj v Kamnjah, p. Črniče (Goriško). 2-1

Prodajam 130 kg pristnega, iztočenega medu, kg a 1'60 K po povzetju. — Andrej Ke- nič, nadučitelj, Zagorje pri Št. Petru na Krasu. 2-1

Glavni odbor »Slovenskega čebelarskega društva« v Ljubljani ima v zalogi sledeče čebelarsko orodje in potrebščine:

Pitalnik veliki	K —70	Dathejeva pipa	K 2'80
" mali	" —40	Matičnice	" —54
Špiritova svetilka	" —40	" drugačne	" —44
Topilnik za vosek, ki se rabi pri pritrjevanju umetnega satja	" 2'10	" okrogle za med satove	" —34
Cevka za pritrjevanje umetnega satja	" —40	Nož za odkrivanje medenih satov	" 1'10
Silo za vrtanje luknjic v okvirje	" —20	Vilice za	" 1'—
Kolesce za utiranje žice	" —74	Cedilo za med	" 1'25
" " " (boljše)	" 1'25	" " " boljše	" 2'65
Žica za pritrjevanje umetn. satja, kolaček a	" —24	Strgulja za Žnideršičeve panje	" —75
Zapah za žrelo, velik	" —20	Čebelarske kape	" 1'70
" " " manjši	" —15	Lijak za čebele	" 1'80
		Matična rešetka, kvadr. meter a	" 7'12
		Žična mreža za okenca, kvadratni meter a	" 2'70

V društveni zalogi čebelarskih potrebščin je umetno satje popolnoma pošlo in ga tudi ne nameravamo več naročiti, ker je razpošiljanje z drugimi, navadno kovinskimi potrebščinami nemogoče in predrago. Naročajte umetne medstene pri trdkah, ki inserirajo v našem listu.

Kovinske potrebščine za en Žnideršičev panj:

6 palic iz pocinkane železne žice a 8 v	K —48	80 kvačic za razstoje	K —35
1 mreža iz pocink. žice za vrata	" —40	4 zapone za okenca, patent Strgar	" —16
2 mreži iz pocink. žice za okenci	" —44	4 tečaji za izletalnice	" —20
1 matična rešetka, prirezana	" 1'12	2 tečaja za vrata	" —26
1 " " " " boljše	" 1'18	2 vzmeti za okence	" —06
2 nosilca za rešetko	" —24	2 " " " " večji	" —08
		Skupaj	K 4'97

Vse te potrebščine se dobe pri gosp. Ivanu Črniču v Ljubljani, Hrvaški trg 4, pri sv. Petra cerkvi.

Senzačen naraven pojav XX. stoletja.

Brezplačno sporočim vsakemu, kako mu je mogoče dolgoletno pljučno bolezen, naduho in kašelj ozdraviti s pomočjo mojega že davno preizkušenega domačega zdravila.

Prosim, da se priloži za odgovor pisemska znamka. 3-3

D. WACOWSKY, Pilzenj (Češko). Poštni predal 150.

Ustanovljeno 1852.

Krovec, stavbni, galant., okrasni klepar

Teodor Korn, Ljubljana

(prej Henrik Korn).

Telefon št. 229.

Brzjavi: Korn.

Zaloga angleškega in eternitnega **skrila**, pat. L. Hatschek. **Ruberoid**. Dvakrat zarezana in zapognjena opeka. Opravlja vsa krovna dela, kritja s strešno lepenko in lesnim cementom, stavbna, galanterijska in okrasna kleparska dela. Postavlja strelovode. Vpeljava vodovodov. Hišna in kuhinjska oprava. Postekljena posoda. 12-9

Krasne društvene etikete za društvene steklenice za med

so ravnokar izšle in se dobe v društveni zalogi čebelarkega orodja pri gosp. Ivanu Černiču, Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

Cena 100 komadov 3 krone, 3 natisnjenim imenom 2 kroni več.

Manj kot 50 komadov se ne razpošilja.

Pri naročilih se ozirajte na oglase v tem listu.

Cenik

Žnideršičevih, ameriških in eksportnih panjev, potrebščin za izdelovanje panjev, trčalnic (točil), posod in steklenic za prodajo medu, umetnega satja in vsakovrstnega orodja za čebelarstvo razpošilja zastoj Kranjska čebelarke družba z om. z., Ilirska Bistrica.

Kozarci za med

po $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ in 1 kg.

Slovensko čebelarke društvo v Ljubljani je odobrilo ter p. n. cenjenim čebelarjem toplo priporoča od C. Stölzl-Novih sinov na Dunaju predloženi patentirani kozarec za med s Sigma-pokrovom, kakršnega kaže slika. Zalogo in prodajo je prevzel naš rojak in steklar

AVG. AGNOLA v Ljubljani

na Dunajski cesti. Orig. ceniki na razpolago.

Tu se dobe tudi steklenice za pitanje za

Žnideršičeve panji.